

англійської мови для професійного взаємодії, в тому числі і мережевої, тому що це надає практично необмежений доступ до ресурсів глобальної мережі, а також сприяє безпосередньому спілкуванню з самими представниками міжнародної професійної спільноти .

УДК 159.9

О.М. Полінкевич, д-р екон. наук, проф. (*ЧНУ ім. Л. Українки, Луцьк*)

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

В умовах посилення процесів євроінтеграції у світовий економічний простір виникає необхідність у підготовці фахівців, які б відповідали вимогам не лише національної економіки, але й міжнародним. Відповідно до цього розроблена Національна Рамка кваліфікацій (НРК) [3], яка спирається на Рамку кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (РК ЄПВО) [4] та Європейські кваліфікаційні метарамки (ЄРК НВЖ) [4]. В цих документах визначені інструменти вимірювання кваліфікацій, компетентності. При цьому кваліфікації поділяються на освітні і професійні. Освітні кваліфікації встановлюються на основі освітніх стандартів, а професійні – професійних стандартів [2, 1]. Для ідентифікації кваліфікацій в РК ЄПВО визначені критерії: знання і розуміння, застосування знань і розуміння, формування суджень, комунікації, здатність до подальшого навчання і розвитку. У ЄРК НВЖ критеріями є знання, уміння та відповідальність й автономність [2]. В НРК України критеріями є: знання, уміння, комунікації, автономність і відповідальність, інтегральна компетентність.

На нашу думку, важливим є набуття фахівцями компетенцій, які умовно можна поділити на дві групи: «м'які» компетенції (soft skills); «тверді» компетенції (hard skills). Під «м'якими» компетенціями ми розуміємо комунікаційні навички, знання іноземних мов, психології бізнесу, психології особистості та міжособистісних відносин, соціології, логіки та філософії поведінки суб'єктів на ринку. Ці компетенції є універсальними, дозволяють швидко адаптуватися до змінних умов, вирішувати нестандартні ситуації, змінювати сферу діяльності. «Тверді» компетенції є спеціалізованими вузькопрофільними навичками, які є відмінними у межах окремих спеціальностей, умовах та характерні для однієї сфери діяльності.

У 2016 році Компанією Microsoft було визначено найпопулярніші soft skills. Серед них: ораторські та комунікативні здібності; створення презентації; менеджмент проектів; високий рівень самоорганізації. На Британській платформі інтернет-навчання SkillsYouNeed визначено такі «м'які» навички, як: тайм-менеджмент; саморозвиток; управління емоціями; організація харчування; догляд за тілом; спортивні тренування; ефективний сон, комунікація, робота у команді, ведення переговорів, конфлікт-менеджмент, лідерські здібності.

На Давоському економічному форумі (2016 р.) (Future for Jobs Report) у звіті про майбутнє професій визначили навички, які будуть потрібні у 2020 р. [5, с. 21]. Здібності поділяються на дві групи: пізнавальні здібності (пізнавальна гнучкість, творчість, логічне обґрунтування, чутливість до проблеми, математичне обґрунтування, візуалізація) та фізичні здібності (фізична сила, ручна спритність і точність). Основні навички поділяються на зміст вмінь (активне навчання, усне вираження, читання, розуміння, письмова виразність, інформаційна грамотність) та навички процесу (активне слухання, критичне мислення, моніторинг самостійності). Крос-функціональні навички поділено на соціальні (координація, емоційний інтелект, переговори, переконання, орієнтація на обслуговування, навчання та викладання), системні (судження, прийняття рішень, системний аналіз), складна проблема (навички вирішення складних проблем, розв'язування нетипових рішень), управління ресурсами (управління фінансовими ресурси, матеріальними ресурсами, людьми, часом), технічні (технічне обслуговування обладнання та ремонт, експлуатація обладнання і контроль, програмування, контроль якості, технологія та користувач, досвід дизайну, вирішення проблем). Саме ці компетенції повинні бути в основі підготовки фахівців з управління підприємствами.

Інформаційні джерела:

1. Класифікатор професій ДК 003:2010: Національний класифікатор України, затв. Наказом Міністерства розвитку та торгівлі України від 15.02.2019 № 259. URL: <https://bitly.su/KzMdIS> (дата звернення: 23.03.2020).
2. Луговий В.І. Компетентісний підхід і автономія вищих навчальних закладів у компетенції Закону України «Про вищу освіту». URL: <https://bitly.su/bnKF> (дата звернення: 23.03.2020).
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12> (дата звернення: 23.03.2020).
4. Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (РК ЄПВО, 2005 р.) та Європейські кваліфікаційні метарамки (ЄПК НВЖ, 2008 р.). URL: <https://bitly.su/c4bTy96e> (дата звернення: 23.03.2020).

5. The Future of Jobs Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution: Global Challenge Insight Report. URL: <https://bit.ly/3432Met> (дата звернення: 23.03.2020).

УДК 070:316.42(477)

Г.Б. Раскосова (*ХДУХТ, Харків*)

МАС-МЕДІА ЯК ВІДЗЕРКАЛЕННЯ СУСПІЛЬНОГО ПОСТУПУ КРАЇНИ (ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТ)

Невпинне зростання професійної компетентності фахівців з управління, адміністрування та міжнародних відносин, а також інтелектуальна потреба отримання нових знань – запорука подальшого розвитку суспільства в цілому і кожної особистості зокрема. Засоби масового інформування – друковані й електронні – відіграють у цьому найважливішу роль. Взагалі масова комунікація як певний інституціолізований мікропроцес виробництва, розповсюдження та обміну інформації у сучасному розумінні з'явилася порівняно недавно. Але за дуже короткий час вона набула такого поширення в усіх сферах людського існування, в тому числі і професійного, що зараз практично неможливо уявити собі існування суспільства без інформації та засобів її масового розповсюдження, які постійно осучаснюються.

Інформуючи людину про світові та локальні події і розширюючи її кругозір, мас-медіа через мову впливають на систему її мислення, світогляд, професійний інтереси, культуру. До речі, українська культура, як оригінальна і своєрідна система, самостверджуючись, на всіх етапах розвитку була включена у сферу міжнаціональної духовної взаємодії, у регіональний і світовий культурний інформаційний процес. На думку Ентоні Гіддена, автора книги «Ускользающий мир: как глобализация меняет нашу жизнь», епоха швидких змін, все активніше відбивається на світовій масово-комунікативній ситуації, яка, в свою чергу, змінює і стилістику засобів масової інформації, впливає на прийом і подання різнобічного матеріалу і у періодичних виданнях, і у фаховій літературі.

Так, українська мова постійно еволюціонує, але на початку ХХІ століття зазнала особливо істотних змін. Вони сталися, перш за все, у лексичному складі мови. Ми зупинимось тільки на тих мовних елементах, які найяскравіше ілюструють існуючі процеси. Звичайно, добір лексичного матеріалу дещо суб'єктивний, він не претендує на